

نگاه Los Angeles Times، لس آنجلس

تب بورسی

اقتصاد بسته کشوری چون ایران نیز به دام بحران مالی جهان افتاد.

دکتر احمدی نژاد، رییس جمهور ایران که در ماه ژوئن، بار دیگر به میدان رقابت در انتخابات ریاست جمهوری کشورش پای می‌گذارد، برای حل بحران بازار بورس تهران به شدت تحت فشار است. بازار بورس ایران که به نظر می‌رسد از اثرات بحران مالی جهانی در امان باشد، با مشکلات زیادی مواجه شده است، به طوری که شاخص سهام در این بازار، با کاهش ۲ هزار واحدی به پایین‌ترین میزان خود در ۵ سال گذشته رسیده است. از مهمترین دلایل افت شاخص بازار بورس تهران، می‌توان به مشکلات اقتصادی ایران همگام با کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی اشاره کرد. کاهش آنی ۷۰ درصدی قیمت نفت در ماه‌های اخیر، اولین اثر مستقیم قابل پیش‌بینی از اثرات بحران مالی جهان بر اقتصاد ایران بود که به نظر می‌رسد با تأثیر آرام بر بازارهای مالی و پولی این کشور، شرایط را برای آغاز رکود اقتصادی در ایران فراهم نموده است. این امر که با افت قیمت سایر کالاها همراه شده است، باعث شده تا دولت ایران، یک بسته مالی ۳۰۰ میلیون دلاری را برای کمک به بورس در نظر بگیرد. در عین حال، رییس بازار بورس تهران نیز از دولت درخواست نموده تا برای جلوگیری از سقوط این بازار، نقدینگی مورد نیاز این بازار را تأمین نماید.

هرچند تحریم‌ها می‌تواند مشکلاتی برای ایران و مردم ایجاد نمایند، اما در نهایت، منجر به افزایش اراده ملت ایران برای دستیابی به دانش صلح‌آمیز هسته‌ای می‌شوند.

تا کنون مسؤلان ایرانی ادعا می‌کردند که بازار بورس و اقتصاد این کشور، تأثیر چندانی از نوسانات و بحران‌های مالی جهانی نمی‌پذیرد. هرچند این سخن تا حدی نیز درست است و پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی ایران در سال جاری خورشیدی - که ۳ ماه از بحران اقتصادی جهان، منجر به کاهش قیمت بسیاری از کالاها شده که می‌تواند برای برخی شرکت‌های ایرانی زیان‌آور باشد.

بسیاری از شرکت‌های حاضر در بازار بورس ۳۰۰ میلیارد دلاری ایران، در بخش‌هایی چون فلزات، پتروشیمی، ساخت و ساز، اتومبیل و صنایع نفت و گاز مشغول به فعالیت هستند. با افت قیمت دلار، شاخص بازار بورس ایران نیز با کاهش مواجه شده است، زیرا بسیاری از شرکت‌های حاضر در بورس، به دلارهای نفتی وابسته‌اند. از سوی دیگر، با کاهش قیمت‌های جهانی محصولات فولادی و پتروشیمی، ارزش سهام شرکت‌های مرتبط در بازار بورس تهران نیز افت کرده است. با این وجود، هنوز بانک‌های ایرانی مانند همتایان غربی خود، ارایه تسهیلات را قطع نکرده‌اند. بیژن بیدآباد یکی دیگر از اقتصاددانان ایرانی می‌گوید: آنهایی که پول دارند، ترجیح می‌دهند آن را ذخیره‌کنند و به جای امروز، سال آینده به خرید بپردازند، زیرا پیش‌بینی می‌کنند که در سال آینده، باز هم قیمت‌ها کاهش یابند. ■

این در حالی است که در جریان واگذاری‌های صورت گرفته شرکت‌های مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی این کشور در سال ۲۰۰۸ شاخص سهام در بازار مذکور از نمره تقریباً قابل قبولی برخوردار بود و حتی در روزهای افت شاخص سهام اکثر بازارهای دنیا، این بازار توانست رتبه اول شاخص‌ها را در دنیا به خود اختصاص دهد. اما روزهای خوش بازار تهران دوام چندانی نداشت. بر اساس آمار، شاخص بازار بورس تهران بعد از شروع افت شدید قیمت‌های جهانی نفت در فصل پاییز، به پایین‌ترین میزان خود در ۵ سال اخیر رسیده است. این شاخص که با عنوان TEPIX نامیده می‌شود، در عرض دو ماه از رقم ۱۱ هزار به ۸ هزار و ۷۰۰ واحد رسیده است.

کارشناسان بر این عقیده‌اند که اعتماد در بازار به میزان قابل توجهی کاهش یافته و ترس از این که در آینده چه اتفاقی می‌افتد، تقریباً معاملات را در بازار بورس ایران متوقف کرده است. این خبر، شاید برای برخی از سیاست‌گذاران غربی خوشایند باشد، چرا که بسیاری از آنان امیدوار هستند بحران اقتصاد جهانی، تأثیرات تحریم‌ها را علیه ایران آشکارتر و سخت‌تر سازد؛ تحریم‌هایی که دولت‌های غربی قصد دارند به کمک آنها ایران را از ادامه غنی‌سازی اورانیوم باز دارند. این در حالی است که مسؤلان ایرانی معتقدند،